

17 червня 2011

ВСТАНОВЛЕНІ ФАКТИ: КІОТО/ОПЕЛЬ КОМБО

Історія питання: Колишній Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко обвинувачується в Україні у перевищенні службових повноважень та нецільовому використанні бюджетних коштів, пов'язаному з розпорядженням доходами, отриманими у 2009 році від продажу вуглецевих квот в рамках Кіотського протоколу. *Надалі ці звинувачення називатимуться «Звинувачення по Кіото».*

Тимошенко також звинувачують у перевищенні службових повноважень, пов'язаному з купівлею Україною 1000 автомобілів «Опель-Комбо» та іншого медичного обладнання за контрактом з австрійською компанією «Vamed Engineering GmbH & Co KG». *Надалі ці звинувачення називатимуться «Звинувачення по Опель-Комбо».*

Юлія Тимошенко та її партія («Батьківщина») звернулись до «Covington & Burling» та «BDO USA» з проханням вивчити обґрунтованість звинувачень, висунутих проти неї, а також обґрунтованість доповіді, оплаченої Урядом України та підготовленої американськими юридичними фірмами «Trout Cachetis» та «Akin Gump». Їхня доповідь була представлена 14 жовтня 2010 року та послужила основою наступних звинувачень проти Юлії Тимошенко, висунутих 21 лютого 2011 року.

Огляд фактів:

- Американські юристи Уряду України заявляють, що у їхньому розпорядженні є факти на підтримку звинувачень, наведених у їхній доповіді від 14 жовтня 2010 року. Але поки що ми так і не отримали доступу до підтверджувальних доказів. Окрім купки непереконливих документів, американські юристи уряду відмовились надати нам матеріали, які вони використовували для своєї доповіді про Тимошенко. Це напряду суперечить їхній власній публічній пропозиції «вивчити документальні свідчення для перевірки обґрунтованості [їхніх] висновків, професійної думки та розслідування в цілому». *Це викликає питання щодо*

справедливості їхньої доповіді з огляду на відсутність документації на підтримку звинувачень, які вони наводять.

- Крім того, український уряд також не відгукнувся на наш запит щодо надання цих матеріалів.

Наслідки відсутності прозорості: Така відсутність прозорості не дозволяє дійти тих же висновків, які було викладено Урядом України та його американськими юристами «Trout Cachetis» та «Akin Gump» щодо розділів про Кіотські гроші та автомобілі «Опель-Комбо» у доповіді від 14 жовтня 2010 року та у відповідних звинуваченнях, які вивчаються «Covington & Burling» та «BDO USA».

Оприлюднені документи не дозволяють нам або будь-кому іншому встановити істину або отримати повне розуміння розслідування Уряду України та його американських юристів. Вони не дають змогу будь-кому зрозуміти факти або підтвердити справедливість їхніх висновків, професійної думки або розслідування в цілому.

Висновок: *Без доказів на свою підтримку розділи про Кіотські гроші та автомобілі «Опель-Комбо» у доповіді від 14 жовтня 2010 року не варті паперу, на якому вони надруковані.*

Основні висновки попередньої доповіді – Звинувачення по Кіото

Те, що ми з'ясували у незалежному розслідуванні, є достатньо вражаючим, щоб підтвердити дану проміжну доповідь та обґрунтувати вимогу, щоб Уряд України оприлюднив документи на підтримку свого кримінального переслідування Тимошенко. *На даний момент звинувачення проти колишнього прем'єр-міністра виглядають політичними за своєю природою, тому що не існує фактів, як б їх підтверджували.*

Щодо звинувачень по Кіото, нам вдалось з'ясувати наступне:

- По-перше, у 2009 році Національне агентство екологічних інвестицій (НАЕІ) України підписало чотири (4) угоди з різними японськими компаніями та одну (1) угоду з іспанським Міністерством навколишнього середовища щодо продажу вуглецевих квот в рамках Статті 17 Кіотського протоколу. Згідно з цими угодами Україна отримала приблизно 320 мільйонів євро у 2009 та 150 мільйонів євро у 2010 році (всього 470 мільйонів євро) в обмін на 47 мільйонів вуглецевих кредитів. *Надалі кошти, які отримала Україна за цими угодами називатимуться «Кіотські надходження».*

- 320 мільйонів євро Кіотських надходжень, отриманих у 2009 році, були еквівалентні 3 300 528 843,52 гривень у місцевій валюті. Цю суму було зараховано у баланс 2009 року рахунку спеціального фонду державного бюджету України, призначеного для використання НАЕІ (за сприяння Міністерства екології) для реалізації екологічних проектів, як того вимагали Кіотські угоди. *Рахунок спеціального фонду надалі називатиметься «Цільовий Кіотський рахунок».*
- Документи, з якими ми змогли ознайомитись, чітко зазначають, що баланс Цільового Кіотського рахунку у розмірі приблизно 3,3 мільярдів гривень на дату отримання залишався незмінним протягом всього періоду, що розглядається, причому в 2009 Кіотські надходження взагалі не витрачались. *Оскільки баланс цього рахунку залишався незмінним на дату отримання, будь-які звинувачення, що Прем'єр-міністр Тимошенко «використала» ці кошти всупереч їхньому цільовому призначенню, є очевидно неправдивими.*
- Звичайно, так само, як і з грошима, які Україна отримує з будь-якого джерела доходів, як податків, так і зборів, Державне казначейство розпорядилось грошима, отриманими від Кіотських надходжень, в рамках своїх законних повноважень та у відповідності до існуючих на той час потреб. Як це відбувається зазвичай, частину цих коштів було спочатку конвертовано у місцеву валюту. Хоча було сплачено невелику комісію, Україна не зазнала збитків як держава, оскільки цю комісію було просто сплачено однією державною установою іншої, а в 2009 році Національний Банк повернув більше доходів до державного бюджету, ніж ця сума.
- Державне казначейство України працює аналогічно до банку. Коли вкладники кладуть кошти на свої ощадні та поточні рахунки, банк реєструє зобов'язання перед кожним вкладником. Самі гроші можуть змішуватись з грошима інших вкладників, але зобов'язання банку перед кожним вкладником залишаються незмінними, поки вкладник не вирішить використати доступні для нього кошти. З іншого боку, банк бере ці гроші та використовує їх для надання позик або інвестування, розуміючи, що вкладник може вимагати ці кошти у будь-який момент. Завдяки використанню активів та завдяки методам управління залученими коштами банк, так само, як будь-яке державне казначейство, має у своєму розпорядженні достатньо грошей або можливостей позичання, щоб виконати свої зобов'язання перед

вкладниками. Так працюють не тільки банки, так управляють своїми фінансами і країни, в тому числі Україна.

- У цьому контексті гроші є взаємозамінними та контролюються Казначейством. Таким чином, рух коштів не є інформативним. Натомість, мають значення бухгалтерські книги та звітність Скарбниці, які вказують, що на дату отримання Кіотські надходження мали бути використані на заходи із озеленення. *Оскільки це обмежене цільове використання було належним чином відзвітоване, рух грошових коштів не торкнувся балансу Цільового Кіотського рахунку.*
- Вперше Кіотські надходження було використано лише у грудні 2010 року (**вже після того, як Прем'єр-міністр Тимошенко пішла у відставку**) у сумі 117 382 696,50 гривень. Згідно з документацією уряду, зрозуміло, що ця сума була витрачена, і що жодні кошти не знімалися до цього для здійснення державних видатків. *Таким чином, на 29 грудня 2010 року баланс Цільового Кіотського рахунку по суті, складав початкову суму за вирахуванням цієї витрати у 2010 році.*
- Згідно з нашими висновками, Уряд України, починаючи з травня 2010, запевняв Японію, що всі Кіотські надходження повністю відзвітовано. *У доповіді від червня 2010 року, підготовленій великою українською аудиторською фірмою на прохання Уряду України також не наводиться жодних питань щодо розпорядження Кіотськими надходженнями.*
- Японські посадовці очевидно задоволені тим, як було використано та переказано Кіотські надходження, вони підтвердили, що країна не має жодних заперечень проти купівлі вуглецевих квот в Україні в майбутньому в результаті управління цими надходженнями в часи уряду Тимошенко. Якби якась з японських компаній або Міністерство екології Іспанії вирішили, що Україна порушила будь-які зі своїх зобов'язань в рамках Кіотських угод, сторони надіслали б Україні повідомлення про невиконання та розірвали б ці угоди відповідно до положення про дотримання зобов'язань, яке міститься в цих угодах.
- Натомість, японська Організація розвитку нових енергетичних та промислових технологій (NEDO) у 2010 році заплатила Україні ще 150 мільйонів євро в обмін на вуглецеві кредити, а Міністерство екології Іспанії заплатило ще 108 мільйонів євро. *Ці суми було переказано Україні після розслідування, проведеного японцями щодо звинувачень уряду Януковича у нецільовому використанні, що є переконливим непрямим доказом того, що Кіотські*

надходження було використано у відповідності до домовленостей сторін в рамках Кіотських угод та самого Кіотського протоколу.

Висновки: Звинувачення Генеральної прокуратури України та заяви, зроблені у доповіді, або ігнорують, або викривляють вищезгадані факти. Вони розглядають грошові кошти. Вони не аналізують та не вивчають матеріали звітності. Вони роблять висновки, не підтримані жодними фактами.

Основні висновки проміжної доповіді щодо Звинувачень по Опель-Комбо

- Що стосується Звинувачень по Опелям-Комбо, не має жодного сумніву, що на початку 2009 року Міністерство охорони здоров'я України визначило, що обласні управління охорони здоров'я «вкрай потребували» спеціалізовані автомобілі. Міністерство охорони здоров'я встановило, що стан охорони здоров'я у сільській місцевості України на той час був «набагато гіршим, ніж у міського населення», причому сільським лікарям не вистачало «інструментів, необхідних для виконання найпростіших діагностичних та лікувальних процедур,» наприклад апаратів для УЗД та інкубаторів для новонароджених.
- Для задоволення нагальної потреби державне підприємство «Укрмедпостач» уклало контракт з компанією «Vamed» щодо поставок медичного обладнання, включаючи 1000 автомобілів «Опель-Комбо». Вони сподівались, що «постачання закладам первинної медико-санітарної допомоги сучасного медичного обладнання та транспортних засобів зробить можливим надання фахової медичної допомоги та невідкладної допомоги пацієнтам у віддалених та важко досяжних місцях України».
- **Обмежена кількість вивчених нами документів свідчить, що це був прямий комерційний контракт між компанією «Vamed» та українським державним підприємством «Укрмедпостач», до якого не було залучено жодних інших посередників.**
- Фінансування першого етапу контракту з «Vamed», включаючи те, що він покладався на гарантії і обслуговування українських та австрійських державних об'єднань, відбувалось відповідно до звичайних міжнародних практик підтримки великих експортних трансакцій.

- Для фінансування більшої частини контракту з «Vamed» австрійський приватний банк «Unicredit» надав позику в розмірі 85 мільйонів євро українському державному об'єднанню «Укрмедпостач» за річною ставкою у 5,5%.
- Ця позика була надана під гарантії Уряду України, який діяв через Кабінет Міністрів та Міністерство фінансів. Ця гарантія чітко визначена в угоді про фінансування.
- Крім того, австрійський уряд діє через свої офіційне Агентство з експортних кредитів «ОеКВ», програму фінансування експортів з доданою вартістю, наприклад автомобілів «Опель-Комбо», проданих Україні. Як зазначено в угоді про фінансування, «ОеКВ» від імені Австрії надала «Unicredit» два типи забезпечення.
- Знову ж таки, як це зазвичай відбувається на ринках, що розвиваються, Український експортно-імпортний банк «Укрексімбанк» надав банківські послуги, обмін валюти та інші послуги, пов'язані з обслуговуванням позики. Оскільки «Укрексімбанк» є державною установою, Україна, по-суті, сплачувала комісію за обслуговування позики сама собі.
- Як зазначається американськими юристами Уряду України, спочатку «Vamed» запропонувала продати 1000 автомобілів «Опель Комбо» за ціною 16 039 євро за авто. В результаті подальших переговорів Україна придбала 1000 автомобілів «Опель-Комбо» за ціною 12 500 євро за авто.
- Згідно з документацією уряду, яку ми вивчали, ціна, сплачена за «Опелі-Комбо» була аналогічною або нижче ринкової ціни, причому в огляді Міністерства економіки України конкретно зазначалось, що ціна виробника на авто «Опель-Комбо» варіювалась між 16 000 – 18 000 євро. Наше власне дослідження підтверджує, що ціна, яку заплатила Україна за «Опелі-Комбо», була не гіршою за ринкову ціну.
- Навіть американські юристи Уряду України не змогли встановити, що контракт з «Vamed» передбачав якусь компенсацію або інші персональні вигоди для тих, хто його узгоджував, включаючи Прем'єр-міністра Юлію Тимошенко.
- 9 червня 2011 року Європейський Парламент висловив занепокоєння щодо «зростання вибіркового переслідування лідерів політичної опозиції в Україні...особливо у випадку Тимошенко» та наголосив на «важливості гарантування максимальної прозорості розслідувань, судових переслідувань і

судів», а також застеріг «проти будь-якого застосування кримінального права як інструмента досягнення політичних цілей». **Вивчені нами факти повністю підтверджують занепокоєння Європейського Парламенту.**

Висновки: Встановлені нами факти дозволяють захистись від цих звинувачень в українському суді, або будь-якому іншому міжнародному суді, якщо справедливий судовий розгляд не буде можливим в Україні.

Як тільки наше розслідування буде завершено, його результати буде опубліковано на офіційному сайті Юлії Тимошенко та поширено нею та/або її партією серед державних установ в Європейському Союзі та інших країнах, а також серед міжнародних організацій.